

FIFA KOLL- VELTIR FÓTBÓLTIN

Fótbóltur og fótbóltsspælið sum vit kenna tað, stendur fyri nógvum broytingum komandi tíðina, um tað er upp til ovastu høvdini í FIFA. Fyri kortum bleiv viðtikið, at 48 lond skulu við til HM endaspælið í 2026, meðan tekniski stjórin leggur upp til tíggu broytingar í sjálvum spælinum. Onkrar av teimum er kollveltandi

TRÓNDUR ARGE

Fótbóltur og fótbóltsspælið hevur verið fyri stóðugum broytingum gjøgnum tíðina. Onkrar broytingar hava veruliga broytt spælið. Eitt nú triðja útskiptingin, og at málverjin ikki hevur loyvi at taka bóltin upp, eftir afturlegging. Vit hava eisini sæð broytingar uttanfyri vøllin. HM endaspælið er í dag fyri 32 lond. Í 1930 var tað 13 lond eftir innbjóðing, meðan tað í dag er 32 lond eftir drúgva undankapping. Millum seinastu broytingarnar eru máltøkni, sum vit síggja í stórru kappingunum.

Eisini hava áløgdu flytingarvindeyguni broytt, hvussu spælarar bliva keyptir og seldir. Bosman-dómurin broytti eisini valdsdystin millum spælarar og feløg, tí spælarar nú kundu fara frítt, tá sáttmálin gekk út.

Eisini eru kvoturnar broyttar, fyri hvussu nógvir útlenskar spælarar eitt lið kann hava. Hetta er ymiskt frá landi til landi, men eitt nú er tað við lóg staðfest, at tað er ikki lov at seta kvotu á spælarar úr EU, sum spæla í EU.

FIFA forsetin spælir høgt spæl – 48 lond til HM

Tað var ein tíð, tá tú við vissu kundi siga, at tað vóru tey bestu, sum komu til HM endaspælið. Her vóru fyri tað mesta dystir millum tey bestu. Stóri áhugin fyri fótbóltri,

og ein veksandi áhugi fyri at økja um inntøkur hjá FIFA hava broytt hetta.

Undir leiðslu av João Havelange forseta økti FIFA tvær ferðir talið av luttøku londum. Til HM endaspælið í 1982 verður talið av londum, sum sleppa til endaspælið økt úr

Gianni Infantino forseti í FIFA

16 upp í 24. Í seinastu setuni økti João Havelange aftur luttøkutalið, so at 32 lond sloppu við til HM 1998 í Fraklandi.

Sepp Blatter hótti við at økja luttøkutalið, men tað var bara sæð sum valagn. Nú er Sepp Blatter vekk, men nýggi FIFA forsetin skal eisini gera seg væl við meginpartin av teimum 211 limalondunum. Tí er tað við góðkenning og stuðli av Gianni Infantino, at FIFA um árs-skiptið kunngjörði, at 48 lond koma til HM endaspælið í 2026.

Bólkaspælið kollvelt

Hugskotið við 48 liðum er, at tað skulu verða 16 bólkar við trimum

liðnum. Hetta er ein kollvelting frá vanliga bólkaspælinum, har tað eru fyra lið. Fyrimunurin er, at talan verður um ein dyst færri fyri hvørt liðið í bólkaspælinum, umframt at møguleikin fyri dystum uttan týðning bliva færri.

Ein kritikkur av bólkaspælinum við fyra liðum er, at eitt ella enntá bæði tvey eru víðari undan seinsta umfarinum. Hetta hevur elvt til fleiri óáhugaverdar dystir, har ov lítið stendur upp á spæl.

Vansin er hinvegin, at tað er sannlíkt at tey bæði liðini, sum møtast til seinast í bólkaspælinum kunnu koma víðari við einum ávisum úrsliti. Tá er hugsandi at vit fáa ein dyst, har hvørki av liðnum leypur á meir enn neyðugt. Tí er ein ætlan at arbeiða við einum uppskoti, har ongin dystur kann enda við javnleiki. Tað er púra óhoyrt í bólkaspæli.

Fleiri dystir - meiri pengar

Hóast vegurin til finaluna ikki verður longri, so verður talan um fleiri dystir. Í lottuni verða 64 dystir spældir í einum HM endaspæli, meðan tað við nýggjastu broytingini verða spældir 80 dystir. Tó spælir hvørt einstakt land spælir ikki fleiri dystir enn undir núverandi skipan.

Tað verður mett, at FIFA økir inntøkurnar áleið 800 milliónir krónur, við at loyva 48 londum við til HM endaspælið. Tað merkir, at áleið ein fjórðingur av øllum FIFA

limalondunum sleppa til HM endaspælið.

Evropa lítlan ágóða

Evropa hevur í lottuni 13 pláss í HM endaspælinum. Tað verður økt upp til 16, meðan Suðuramerika fer frá fyra og einum play-off dysti, til seks pláss.

Stóru vinnararnir eru Afrika og Asia. Tey fara frá 9 og einum play-off dysti til 17 og eina play-off finalu móti Norðuramerika, sum fær trý pláss eyka.

Tað vil siga, at tungvektarnir úr Evropa og Suðuramerika fáa 22 pláss til samans, meðan Afrika, Asia og Norðuramerika fáa 24 pláss. Síðani fær osania eitt pláss, umframt vertstjóðin fyri HM.

HM ein pengamaskina

Dagarnir, tá endaspølini vóru fyri tey útvaldu, eru taldir. Nú skal endaspælið tjena so nógvir pengar sum gjørligt. Eisini verður tað brúkt sum politiskt spæl, tí tað er ilt at síggja aðrar orsøkir til at økja um talið av londum til HM endaspælið. Heitið endaspæli missir sítt virði, tá veikar fótbóltstjóðir skulu spæla á stóra pallinum. Tú kanst eisini argumentera fyri, at tað gevur fleiri møguleikan at koma við og harvið mennast.

Champions League er heldur ikki fyri meistarar longur, men fyri tey ríku. Pengarnir ráða í fótbóltri.

trondur@sosialurin.fo